

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Lojkáskové a soudců JUDr. Blaženy Škopkové a Mgr. Vladimíra Soukupa ve věci

žalobců: **a) Mgr. Jana Gavlasová**, narozená dne 6. 12. 1970
bytem Západní 449, Chýně
                  b) Bc. Petra Kubíková, narozená dne 17. 7. 1987
bytem Křivatcová 504/13, Praha 5
                  c) Martin Michal, narozený dne 1. 4. 1959
bytem Sportovní 122, Řitka
                  d) Helena Vondráčková, narozená dne 24. 6. 1947
bytem Sportovní 122, Řitka
žalobci b), c), d) zastoupeni advokátkou Mgr. Janou Gavlasovou
sídlem Západní 449, Chýně

proti
žalovanému: **Jan Šinágl**, narozený dne 9. 12. 1952
bytem Bří. Nejedlých 335, Žebrák

o náhradu nemajetkové újmy

o odvolání žalobců proti usnesení Okresního soudu v Berouně ze dne 9. června 2022, č.j. 4 C 210/2021–95,

takto:

- I. Usnesení soudu I. stupně se potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Ve shora označené věci soud I. stupně napadeným usnesením řízení zastavil (výrok I.) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a že po právní moci tohoto usnesení bude žalobcům vrácena část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč (výrok III.).
2. Podle odůvodnění tohoto usnesení se žalobci žalobou ze dne 28. 6. 2021 na žalovaném domáhají zaplacení částky 507 500 Kč coby nemajetkové újmy. Tu shledávají v jednání žalovaného, který ačkoli již v minulosti měl odstranit ze svých internetových stránek texty dehonestující žalobce a poskytnout jim finanční satisfakci, a to na základě rozhodnutí zdejšího soudu sp. zn. 6 C 101/2016, tak neučinil a svého jednání nezanechal. Žalobci odkázali na řízení, které bylo před zdejším soudem vedeno pod sp. zn. 13 C 119/2020 s tím, že byt' toto řízení bylo zastaveno, nynější řízení je de facto návazné na zastavené řízení, pouze se týká období po 15. 7. 2020. Soud I. stupně dospěl k závěru, že žalobu nelze projednat, a to pro zjevné zneužití práva na přístup k soudu žalobci a z důvodu překážky věci rozsouzené a překážky litispendence.
3. Soud I. stupně vyložil, že princip zákazu zneužití práva vyjádřený výslovně v ust. § 8 občanského zákoníku (dále jen „o.z.“) a v ust. § 2 občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) patří mezi nejvýznamnější zásady právní a představuje limity uplatňování práv (včetně práv základních). Jak uvádí důvodová zpráva k občanskému zákoníku: „*Individualistické pojetí soukromého práva má své*

Shodu s prvopisem potvrzuje Nikola Řáhová

limity, které nejobecněji vyjadřuje kritérium svobody jednotlivce, neboť svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého. Toto kritérium se projevuje i v tom, že nemálo právních řádů bere zřetel na případy, kdy se osoba chová tak, že vykonává subjektivní právo jen zdánlivě; totiž tak, že dovolávajíc se formy, koná za účelem dosažení nedovoleného výsledku. Zneužití práva (abusus iuris) je tak pojato jako reprobované chování a jeho obecný zákaz jako jedna z vůdčích právních zásad, která našla své výslovné vyjádření v řadě občanských kodexů (§ 226, 242 a 826 německého, čl. 2 švýcarského, čl. 11 až 15 třetí knihy nizozemského, čl. 7 španělského, čl. 334 portugalského, čl. 7 québeckého atd.), které se v závěru 19. a v průběhu 20. století přiklonily k sociální koncepci subjektivních práv a jejich výkonu“. Zneužití práva nepředstavuje jeho výkon, resp. je výkonem práva pouze zdánlivě. Jinými slovy, pokud některá osoba uplatňuje své právo způsobem, který slouží toliko ke způsobení újmy osoby druhé (např. k její šikaně, jejímu pronásledování apod.), pak se nejedná o výkon práva, který požívá i ústavní ochrany, ale naopak o jeho zneužití, které je zapovězeno a kterému nelze ochranu poskytnout. Zároveň je třeba zdůraznit, že tento postup připadá v úvahu spíše výjimečně, tedy pro případy, kdy je zřejmé, že jednání daného člověka jiný charakter než zneužití práva nemá. Uvedená limitace se dotýká všech pozitivních práv (tj. práv, která chrání právo člověka něco činit), tedy i práva na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. V případě, že ze žaloby je zřejmé, že nepředstavuje nástroj ochrany (byť domnělého) práva žalobce, ale toliko nástroj šikany žalovaného, nelze takovou žalobu věcně projednat a řízení musí být zastaveno, jelikož pro jeho vedení není splněna jedna z podmínek, kterou je právě absence zjevného zneužití práva – uplatnění konceptu zákazu zneužití práva v právu procesním potvrdil i Ústavní soud ČR např. v nálezu ze dne 25. 7. 2012, sp. zn. I. ÚS 988/12. K tomu soud zdůraznil, že takový postup soudu je postupem zcela výjimečným, určeným pro případy, kdy je zneužití práva zcela zjevné a nemohou o něm být rozumné pochybnosti.

4. V případě žalobců je soudu I. stupně známo, že v průběhu posledních let podali proti žalovanému několik žalob podobného obsahu. Svá práva dovozují v zásadě ze stále shodných příčin a skutkového děje, který se v průběhu let nezměnil. Svůj nárok odvozují z textů žalovaného, které byly publikovány často již v dávné minulosti a tvrdí, že těmito texty jsou stále poškozeni, a to i v situaci, kdy jim již bylo zdejším soudem v minulosti vyhověno a žalovanému byly uloženy přesně vymezené povinnosti. Soud proto po prostudování žaloby a zvážení kontextu celé věci (zejména dalších obdobných žalob napadlých zdejším soudem) dospěl k závěru, že z žaloby nelze seznat, že by mělo být žalovaným opětovným způsobem zasaženo do práv žalobců. Z kontextu věci tak nelze než konstatovat, že žaloba v projednávané věci je pouze součástí systematické šikany žalovaného ze strany žalobců. Lze tak uzavřít, že žaloba v projednávané věci není vedenou snahou žalobců o ochranu svých práv, ale je zcela zjevným zneužitím práva a součástí jejich šikanózního postupu vůči žalovanému.
5. Nadto soud I. stupně konstatoval, že projednání žaloby brání ust. § 159a o.s.ř. Z jejího obsahu je totiž zjevné – a žalobci to sami konstatují – že svá práva odvozují z újmy, kterou jim měl žalovaný v minulosti způsobit a která byla již zdejším soudem projednána (např. pod sp. zn. 6 C 101/2016, 13 C 319/2018 a 13 C 119/2020). Žalobci tvrdí, že žalovaný tím, že nesplnil povinnosti jemu soudem v minulosti uložené, způsobuje žalobcům pokračující újmu, a proto se svých práv domáhají v rámci tohoto řízení. Nicméně takový postup není možný, neboť je v rozporu s ust. § 159a odst. 4 o.s.ř. Není totiž možné opětovně rozhodnout o věci, která již byla v minulosti pravomocně rozsoudena, a to v rozsahu závaznosti výroku. Tento závěr soudu dopadá zejména na rozhodnutí sp. zn. 6 C 101/2016, na které žalobci ve své žalobě zhusta odkazují. Pokud mají žalobci přesvědčení, že neplněním povinností ze strany žalovaného jim je způsobována následná újma, musí se svých práv domáhat v rámci jiných řízení, tedy zcela jiným způsobem, než podáním další žaloby se shodným skutkovým základem. Shora uvedené v zásadě platí i ve vztahu k řízení sp. zn. 13 C 319/2018, které není dosud pravomocně skončeno. Zde lze aplikovat ust. § 83 odst. 1 o.s.ř. a konstatovat, že toto řízení vytvořilo překážku litispendence ve

vztahu k řízení vedeném pod sp. zn. 4 C 210/2021, neboť z obsahu žalob je zjevné, že žalobci své nároky odvozují od totožného skutkového děje.

6. S ohledem na uvedené soud I. stupně podle ust. § 104 odst. 1 o.s.ř. řízení zastavil, jelikož skutečnosti, že se jedná o zjevné zneužití práva a zároveň zde je překážka věci rozsouzené a překážka litispendence, představují neodstranitelný nedostatek podmínek řízení.
7. O nákladech řízení rozhodl soud I. stupně podle ust. § 146 odst. 1 písm. b) o.s.ř. a o vrácení části soudního poplatku podle ust. § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.
8. Proti tomuto usnesení podali žalobci odvolání a soudu I. stupně vytýkají, že zastavil řízení bez jakéhokoli dokazování proto, že podle jeho názoru nedošlo k zasažení do práv žalobců, tedy o věci rozhodl meritorně, a nikoliv proto, že nejsou splněny podmínky řízení, tedy je zde překážka litispendence či res iudicata. Soud I. stupně podle žalobců tvrdí, že jsou splněny obě překážky, což samo o sobě činí rozhodnutí nepřezkoumatelným. Žalobci se přitom nedomáhají touto žalobou shodného merita věci, jako v případě věci vedené pod sp. zn. 13 C 319/2018. Zde se jednalo sice o náhradu újmy ze stejného důvodu jako v předmětné věci, ovšem za zcela jiné období. Žaloba výslovně uvádí, že na toto období je navazováno. Tedy se nejedná o shodný předmět řízení. Především však řízení sp. zn. 13 C 319/2018 bylo zastaveno z důvodu, že probíhalo insolvenční řízení vůči žalovanému a soud dospěl k závěru, že uplatněný nárok za období do 15. 7. 2020 měl být přihlášen v insolvenčním řízení. Předmětná žaloba byla podána poté, kdy ve věci sp. zn. 13 C 319/2018 již bylo rozhodnuto, toto řízení tedy nemohlo v minulosti vytvořit překážku litispendence. Žalobci se však nedomáhají ani nároku shodného s věcí vedenou pod sp. zn. 6 C 101/2018. Ostatně sám soud konstatuje, že pokud se žalobci domnívají, že „*neplněním povinností ze strany žalovaného jim je způsobována následná újma, musí se svých práv domáhat v rámci jiných řízení, tedy zcela jiným způsobem*“. Nejedná se tedy o to, že by ve věci nesplnění povinností žalovaným, které mu byly uloženy pravomocnými rozhodnutími vydanými ve věci sp. zn. 6 C 101/2018 již bylo ve věci sp. zn. 6 C 101/2018 rozhodnuto, ale o to, že soud je stanoviska, že se takové újmy (tedy újmy, která vznikla tím, že žalovaný úmyslně neplní své povinnosti dle pravomocných rozhodnutí a tím úmyslně způsobuje další újmu na právech žalobců) nelze domáhat. Což je rozhodnutím meritorním, nikoli zjištěním překážky věci rozsouzené.
9. Skutečným důvodem zastavení řízení je podle žalobců to, že soud bez jakéhokoli dokazování dospěl ke skutkovému a právnímu závěru, že žaloba je šikanózním výkonem práva ze strany žalobců. Pomineme-li skutečnost, že toto své stanovisko soud řádně neodůvodnil, svým postupem hrubě porušil základní ústavní práva žalobců zaručená Listinou základních práv a svobod, a to právo na spravedlivý proces a na ochranu osobnosti. Soud totiž ve věci samé rozhodl meritorně ve prospěch žalovaného pod zástěrkou rozhodnutí procesního bez jakéhokoli dokazování a možnosti žalobců se ve věci vyjádřit a předložit důkazy. Tímto postupem soudce vědomě odňal žalobcům právo přístupu k soudu ve smyslu čl. 36 odst. 1 a veřejné projednání věci bez průtahů ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. A současně v rámci odůvodnění hrubě zasáhl do osobnostních práv žalobců.
10. Žalobci akcentují, že týž soudce rozhodoval již ve věci sp. zn. 13 C 319/2018 a již zde porušoval princip rovnosti stran v neprospěch žalobců. Především však je mu z tohoto řízení velmi dobře známo, že jeho slov bude žalovaným použito k další dehonestaci žalobců, která trvá nepřetržitě od roku 2009. Do současné doby vydal žalovaný celkem 409 lživých a úmyslně urážlivých textů vůči žalobcům (zejména a/, c/ a d/), přičemž se prokazuje novinářským průkazem a texty doplňuje sdělením, že je novinářem a politologem, který je mezinárodně uznávaným, nejvíce však postihovaným za svobodu slova, a tyto texty překládá do angličtiny a němčiny a vedle uveřejňování na svých stránkách je rozesílá v rámci celé Evropské Unie elektronickou poštou na statisíce elektronických adres (nejen soukromým osobám, ale státním institucím, médiím apod.). Žalobci na základě výše uvedeného nabyli přesvědčení, že jednání soudce je vedeno úmyslem

žalobce poškodit, tedy se jedná o takový poměr k žalobcům, který je důvodem pro pochybnost o jeho nepodjatosti. Žalobci proto opětovně vznášejí námitku podjatosti soudce JUDr. Tomáše Štindla.

11. Žalobci navrhli, aby odvolací soud zrušil napadené rozhodnutí, věc vrátil zpět k novému projednání a rozhodnutí se závazným právním závěrem, že ve věci musí být rozhodnuto rozsudkem po řádném dokazování, a současně, aby odvolací soud nařídil, aby v dalším řízení věc projednal a rozhodl o ní jiný samosoudce.
12. Podle vyjádření žalovaného je odvolání žalobců čistě účelové. Činí tak roky a nejen v jeho případě. Je jen na rozhodnutí soudu, zda bude nadále připouštět zneužívání justice lidmi, jejichž chování má ke standardům normálního člověka hodně daleko.
13. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení soudu I. stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, podle ust. § 212 a § 212a o.s.ř., aniž bylo třeba k projednání tohoto odvolání nařizovat jednání (ust. § 214 odst. 2 písm. e/ o.s.ř.), a zjistil, že odvolání není důvodné.
14. Podle ust. § 103 o.s.ř. kdykoli za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení).
15. Podle ust. § 104 odst. 1 věty první o.s.ř. jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví. Nespadá-li věc do pravomoci soudů nebo má-li předcházet jiné řízení, soud postoupí věc po právní moci usnesení o zastavení řízení příslušnému orgánu; právní účinky spojené s podáním žaloby (návrhu na zahájení řízení) zůstávají přitom zachovány.
16. Podle ust. § 104 odst. 2 o.s.ř. jde-li o nedostatek podmínky řízení, který lze odstranit, učiní soud k tomu vhodná opatření. Přitom zpravidla může pokračovat v řízení, ale nesmí rozhodnout o věci samé. Nezdaří-li se nedostatek podmínky řízení odstranit, řízení zastaví.
17. Podle ust. § 159a odst. 4 o.s.ř. jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a popřípadě jiné osoby věc projednávána znovu.
18. Podmínky řízení jsou takové podmínky, za nichž soud může rozhodnout ve věci samé. Podmínky řízení jsou tedy předpokladem, aby soud vůbec mohl věc meritorně zkoumat a meritorně rozhodnout. Mezi podmínky řízení patří: existence návrhu na zahájení řízení či usnesení soudu o zahájení řízení, podmínky týkající se účastníka řízení (způsobilost být účastníkem řízení, procesní způsobilost, popřípadě nutnost být zastoupen včetně náležitostí řádné plné moci), podmínky na straně soudu (pravomoc a dělená pravomoc, věcná, místní a funkční příslušnost, obsazení soudu, zda rozhodnutí nezávisí na otázce, kterou soud není oprávněn v daném řízení řešit, zda se nejedná o věc správního soudnictví) a další podmínky (např. neexistence rozhodčí smlouvy, neexistence překážky zahájeného řízení /litispendence/, neexistence překážky věci rozsouzené /res iudicata/). Soud ex officio kdykoli za řízení (i v průběhu odvolacího a dovolacího) zkoumá, zda jsou splněny podmínky řízení. Pokud soud zjistí nedostatek u některé z podmínek řízení, zabývá se tím, zda se jedná o neodstranitelný nedostatek vedoucí k zastavení řízení anebo odstranitelný nedostatek, kdy soud činí vhodná opatření k jeho odstranění a popřípadě za tím účelem řízení přerušuje.
19. Právní moc je institutem procesního práva. Jakmile je rozsudek v právní moci, nabývá vlastností, které lze popsat prostřednictvím termínů formální a materiální právní moci. Formální právní moc rozsudku se projevuje tím, že jej nelze napadnout řádným opravným prostředkem (ust. § 159 o.s.ř.). Materiální právní mocí rozsudku se rozumí závaznost povinnosti jím uložené a jeho nezměnitelnost prostřednictvím nového řízení pro totéž (tzv. překážka věci rozhodnuté). Pro určení rozsahu právní moci (ve smyslu objektivním) je rozhodující předmět řízení, o němž bylo výrokem rozsudku skutečně rozhodnuto. Pro subjektivní meze právní moci je dominující

zásadou, že výrok pravomocného rozsudku je závazný jen pro účastníky řízení, jen zákon může stanovit jinak.

20. V přezkoumávaném případě se odvolací soud zcela ztotožňuje se soudem I. stupně v jeho závěru, že k projednání a rozhodnutí této věci nejsou splněny tzv. další (negativní) podmínky řízení, konkrétně neexistence překážky věci rozsouzené /res iudicata/ a neexistence zcela zjevného zneužití práva.
21. Z obsahu spisu a z vlastních žalobních tvrzení žalobců vyplývá, že se žalobci opakovaně podávanými žalobami na žalovaném domáhají satisfakce za stále stejné jednání (v dávné minulosti zveřejněných dehonestujících textů na internetových stránkách žalovaného), tedy na základě stále stejného skutkového děje, „pouze za jiné časové období“. Přitom, jak je odvolacímu soudu z jeho úřední činnosti známo, o tomto jednání žalovaného bylo pravomocně rozhodnuto rozsudkem soudu I. stupně ze dne 10. 8. 2018, č. j. 6 C 101/2016-396, ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 10. 8. 2018, č. j. 6 C 101/2016-396, jímž byly žalovanému výrokovou částí čítající 45 výroků na 23 stranách textu uloženy přesně vymezené povinnosti. Jednalo se o povinnosti vyplývající z ust. § 82 odst. 1 a § 2951 odst. 2 o.z., které se ukládají jako jednorázové plnění (něčeho se zdržet, něco odstranit a zaplatit nemajetovou újmu v určité, jednorázově přiznané, výši), nejde o plnění opětovné, které by bylo lze žalovat za určitá časová období (jako např. u práva na nájemné). Pakliže se žalobci domnívají, že žalovaný jemu pravomocně uložené povinnosti nesplnil, mohou se jejich splnění domáhat cestou řízení exekučního, což ostatně i činí, nikoliv však podáním další žaloby. Závěr soudu I. stupně, že projednání a rozhodnutí této věci brání překážka věci rozsouzené, je tedy správný. Jelikož se jedná o neodstranitelný nedostatek podmínky řízení, již tato skutečnost sama o sobě nemohla vést k jinému postupu, než k zastavení řízení podle ust. § 104 odst. 1 o.s.ř. Otázkou, zda je též dána, s ohledem na další, dosud neskončené, řízení překážka věci zahájené, se odvolací soud za této situace již nezabýval.
22. Odvolací soud zároveň shodně se soudem I. stupně uzavírá, že s ohledem na množství a obsah předchozích žalob a dalších procesních a jiných podání žalobců za situace, kdy se jim morální i nemateriální satisfakce dostalo, je již naprosto evidentní, že se žalobci touto další žalobou nehodlají domáhat svých práv, ale že již jde jen o nástroj systematické šikany žalovaného. I odvolací soud je přesvědčen, že žaloba není vedena snahou žalobců o ochranu jejich práv, ale je zcela zjevným zneužitím práva a součástí jejich šikanózního postupu vůči žalovanému. I tato skutečnost nutně vede k zastavení řízení podle ust. § 104 odst. 1 o.s.ř., neboť podmínkou řízení, tj. podmínkou, za níž soud vůbec může věc projednat a rozhodnout, je i to, že nejde o zcela zjevné zneužití práva. Rovněž nedostatek této podmínky řízení je neodstranitelným nedostatkem, jehož důsledkem je vždy zastavení řízení. Jak ovšem správně opakovaně zdůraznil soud I. stupně, jde v případě těchto konkrétních žalobců o situaci naprosto výjimečnou, kdy je zcela zřejmé, že jejich jednání dnes již (za situace, kdy se jim přiměřené satisfakce za opakovaně žalované jednání žalobce dostalo) nemá jiný účel než šikanovat jinou osobu, a zneužití práva z jejich strany je s ohledem na shora uvedené bez jakýchkoliv pochybností.
23. Odvolací soud proto rozhodnutí soudu I. stupně jako věcně správné podle § 219 o.s.ř. potvrdil, když pochybení neshledal ani v závislých výrocích II. a III.
24. Opětovně vznesenou námitkou podjatosti rozhodujícího soudce JUDr. Tomáše Štindla se odvolací soud nezabýval, neboť o ní bylo již pravomocně rozhodnuto usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2022, č. j. 31 Nc 1407/2021-62, a novou námitku podjatosti žalobci opět opírají o procesní postup jmenovaného soudce, neboli žádné nové skutečnosti netvrdí.
25. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ust. § 224 odst. 1 za použití ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. za situace, kdy procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak; přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání lze podat do 2 měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Praha 25. srpna 2022

JUDr. Hana Lojkásková v. r.
předsedkyně senátu